

UDK: 378 (437.1=862) »18/19«
Izvorni znanstveni članak
Primljeno: 5. 6. 1995.

Hrvatski doktori u Pragu 1882.–1921. godine*

DAMIR AGIČIĆ

Filozofski fakultet Zagreb, Republika Hrvatska

Autor u radu analizira strukturu studcnata iz hrvatskih zemalja koji su doktorirali na češkom i njemačkom sveučilištu u Pragu na prijelazu iz XIX. u XX. stoljeće. Nakon osnovnih podataka o praškom sveučilištu i kratkog osvrtu na literaturu o hrvatskim studentima koji su prije stotinjak godina tamo studirali, slijedi analiza pokrajinske pripadnosti, te vjerske, socijalne i starostne strukture hrvatskih doktora. Uz tekst je priložen cjelovit popis doktora prema matičnim knjigama Arhiva Karlova sveučilišta u Pragu.

Na kraju XIX. i početku XX. stoljeća Prag je bio jedno od važnih obrazovnih središta mlade hrvatske inteligencije. Iako se zbog svoje udaljenosti (oko 700 km od Zagreba) nije mogao mjeriti s upola bližim Bečom, koji je uz to bio i središte države, a još manje s četiri puta bližim Grazom, glavni je češki grad bio privlačan za studente iz hrvatskih zemalja poglavito zbog ideoloških i političkih razloga: u njemu se, naime, nakon 1882. godine moglo studirati na češkom jeziku. Unatoč činjenici da su hrvatski srednjoškolci učili i znali njemački jezik, a češki nisu zbog ideja o boljem međusobnom upoznavanju među slavenskim narodima, koje su bile osobito snažne na prijelazu iz XIX. u XX. stoljeće, mogućnost da se u Pragu studira na češkom jeziku, i da se slušaju predavanja profesora Tomaša G. Masaryka, bila je odlučujuća za nekoliko generacija hrvatskih studenata koji su od polovice devedesetih godina hrlili u Prag, posebno u dva navrata kada su ih na to prisilile političke okolnosti (u ljetnom semestru 1896. godine i u ljetnom semestru 1908. godine).

Karlovo sveučilište u Pragu je najstarija sveučilišna institucija u Srednjoj Europi.¹ Osnovano je 1348. godine i imalo je značajnu ulogu. Posebice se njegovo značenje pojačalo u XIX. stoljeću, kada se javljaju i jačaju nacionalni pokreti među malim narodima Habsburške monarhije. Godine 1882. nakon dugotrajne borbe čeških nacionalnih djelatnika protiv isključivo njemačkog obi-

* Tekst je nastao u sklopu međusveučilišne razmjene između Karlova sveučilišta u Pragu i Sveučilišta u Zagrebu. Na pruženoj pomoći zahvaljujem dr. Janu Pelikánu s Odsjeka za svjetsku povijest praškoga Filozofskog fakulteta i dr. Ondřeju Poliškenskom iz Arhiva Karlova sveučilišta.

¹ Podrobnije o povijesti Karlova sveučilišta vidi: F. Kavka (red.), *Stručné dějiny University Karlovy*, Universita Karlova, Praha, 1964.

lježja sveučilišta u Pragu, Karlo-Ferdinandova Universita je podijeljena u dvije: češko sveučilište s češkim nastavnim jezikom i njemačko sveučilište s njemačkim.

Sve do polovice devedesetih godina XIX. stoljeća hrvatski su studenti u Pragu bili rijetki, a i kada su se odlučili da tamo studiraju, tada su to češće činili na njemačkom negoli na češkom sveučilištu.² Situacija se umnogome mijenja nakon udaljavanja grupe studenata sa Sveučilišta u Zagrebu zbog spaljivanja mađarske zastave tijekom kraljeva boravka na otvorenju zgrade Hrvatskoga narodnoga kazališta.³ Dio njih je pošao u Prag i na češkom sveučilištu nastavio studij. Određeni broj studenata upisao se na samom početku XX. stoljeća, a najveća grupa hrvatskih studenata došla je u Prag u ljetnom semestru 1908. godine, u znak protesta protiv umirovljenja profesora Đure Šurmina.⁴ Tada je na češko sveučilište u Pragu upisano 180 studenata iz Dalmacije, a 418 iz »zemalja ugarske krunice« (većinom iz Hrvatske). Zapravo su gotovo svi studenti sa zagrebačkoga Filozofskog i Pravnog fakulteta prešli u Prag. Za njih su ustanovljene i posebne matične knjige (knjige poslušaca). Određeni broj se upisao kao redovni studenti, te su upisani u matične knjige s ostalim studentima. Većina se ubrzo vratila u Zagreb, ali su neki nastavili studirati u Pragu.⁵

Problematika vezana uz hrvatske studente u Pragu je u historiografiji obrađena u brojnim radovima, ali nedostaje cjelovita analiza koja bi pokazala broj i strukturu studentske populacije, motive odlaska te njihovu djelatnost u Pragu i u Hrvatskoj. Najviše je i najbolje obrađena upravo »generacija 1895.«, posebno djelatnost te grupe studenata na izdavanju časopisa *Hrvatska misao* i *Novo doba* te *Glas*, koji je izlazio u Beču.⁶ Također, često se isticao utjecaj profesora T. G. Masaryka na jugoslavenske, pa time i na hrvatske studente.⁷

Informativan popis jugoslavenskih studenata na češkom sveučilištu u Pragu dao je J. Matušek.⁸

² Npr. do zimskog semestra 1895./96. na njemačkom je sveučilištu studiralo dvadesetak hrvatskih studenata, dok ih je na češkome bilo samo nekoliko.

³ Lj. Racko, »Spaljivanje mađarske zastave 1895. godine u Zagrebu«, *Radovi ZHP*, 23 (1990.), str. 233–245.

⁴ *Česi a Jihoslované v minulosti*, Academia, Prag, 1975., str. 511–512 i d.

⁵ *Seznam osob a ústavů c. k. české university Karlo-Ferdinandovy v Praze*, Prag, 1908.

⁶ F. Hlaváček, »Jihoslovaňská pokroková generace z konce minulého a počátku tohoto století a její vztahy k československému kulturnímu a politickému životu«, *Přehled* (IV), Daruvar, 1965–1966., str. 1–28; R. Lovrenčić, *Geneza politike »novog kursa«*, Zavod za hrvatsku povijest, Zagreb, 1972., str. 39–52 i dr.; B. Pribić, »Idejna strujanja u hrvatskoj kulturi od 1895–1903.«, *Časopis za suvremenu povijest* (IV), Zagreb, 1972., str. 87–129; V. Flaker, *Časopisi hrvatskoga modernističkog pokreta*, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb, 1977.

⁷ D. Prohaska, »Utečaj T. G. Masaryka na modernu jugoslavensku kulturu«, *Zbornik T. G. Masarik*, Beograd–Prag, 1927., str. 106 i d.; M. Paulová, »Tomaš G. Masaryk a Jihoslované«, *Československo-jihoslovaňská revue*, r. VII, č. 9–10, Prag–Beograd, 1937., str. 241–287; A. Suppan, »Bildungspolitische Emanzipation und gesellschaftliche Modernisierung. Die südslavische Studenten an der tschechischen Universität Prag um die Jahrhundertwende und der Einfluss Professor Masaryks«, *Wegenez des Europäische Geistes*, II, Schriftenreihe des Österreichischen Ost- und Südosteuropa-Instituts, 12, Beč, 1987., str. 303–325.

⁸ J. Matušek, »Jugoslavenski studenti u Pragu od 1895. do 1914. godine«, *Přehled*, Daruvar, 1964., str. 39–56.

U velikom broju dosadašnjih radova autori se bave cjelokupnom južnoslavenskom, zapravo jugoslavenskom, studentskom grupacijom u Pragu. Jedino su slovenski studenti i doktori često bili predmetom posebnih radova.⁹

Na ovom se mjestu neću upuštati u detaljniju analizu spomenute literature jer će to biti učinjeno u sklopu opširnijeg teksta o hrvatskim studentima u Pragu na prijelazu iz XIX. u XX. stoljeće, koji pripremam.

Prema katalozima slušača i matičnim knjigama proizlazili da je na češkom sveučilištu u Pragu između 1882. i 1918. godine bilo upisano više od 450 studenata iz Hrvatske i Slavonije, Dalmacije i hrvatskoga dijela Istre. Većina ih je studirala samo po nekoliko semestara, ali je stanovit broj završio fakultet položivši državne ispite, dok su neki stekli i doktorat. Najviše ih je studiralo na pravnom fakultetu, potom na filozofskom i na trećem mjestu na medicinskom fakultetu. Teologiju u Pragu nije studirao nitko, osim jednog izuzetka na njemačkom sveučilištu.¹⁰

Filozofski, odnosno pravni fakultet se mogao završiti na jedan od dva načina: polaganjem državnog ispita ili stjecanjem doktorata, dok su studenti medicine morali doktorirati. Većina studenata filozofije završavala je studij polaganjem državnog ispita iz 2–3 predmeta koje su potom mogli predavati na srednjim školama. Povjerenstvo za državne ispite nije bilo pod nadležnošću sveučilišta, nego samostalno tijelo pred kojim se moralo pokazati znanje stečeno tijekom osam semestara studija. Doktorat iz filozofije stjecao se polaganjem dvaju rigorozâ (filozofija i predmet po izboru) i obranom napisane doktorske disertacije. Budući da su uvjeti bili teški, na doktorat su se odlučivali uglavnom studenti koji su imali znanstvene interese. Pravni studij se također mogao završiti polaganjem državnog ispita pred izvan-sveučilišnim ispitnim povjerenstvom ili polaganjem triju rigorozâ i stjecanjem doktorata. Doktorat medicine stjecao se nakon deset semestara studija polaganjem triju rigorozâ. Taj je studij bio najteži jer se zahtijevala stalna prisutnost studenata (pravnici su mogli ne posjećivati predavanja, ali medicinari nisu mogli ne dolaziti npr. na vježbe iz anatomije), trajao je godinu duže, a rigorozâ su bili vrlo teški, znatno teži od filozofskih ili pravničkih.¹¹

Podaci o stečenim doktoratima upisivani su u posebne matične knjige koje se nalaze u Arhivu Karlova sveučilišta. U ovom tekstu analizirani su podaci za razdoblje od razdiobe sveučilišta (1882.) do neposredno nakon Prvoga svjetskog rata (1921.).¹² Analizu nisam završio s propašću Austro-Ugarske Monarhije (1918.), nego sam prešao u novo historijsko razdoblje iz dva razloga: prvo, da se vidi kako velik broj hrvatskih studenata nakon propasti Monarhije napušta Beč, Graz i Innsbruck i odlazi u Prag da tamo završi studij; drugo, jer i četvrta knjiga matice doktora češkog sveučilišta završava s 1921. godinom (točnije s prvim tjednima 1922. godine).

⁹ V. Burian, »Slovinci na universitě Karlově«, *Slovanský přehled*, r. 34, Prag, 1948., str. 140–151; I. Gantar Godina, »Slovenski doktorji v Pragi 1882–1916«, *Zgodovinski časopis*, 44 (1990), št. 3, 451–455; Peter Ribnikar, »Slovenski doktorji, promovirani na Karlovi univerzi v Pragi 1917–1939«, *Zgodovinski časopis*, 46 (1992), št. 4, str. 519–536.

¹⁰ Bio je to Franz (Franjo) Matić iz Virovitice, upisan u zimskom semestru 1900/01. godine.

¹¹ F. Kavka (red.), n. dj., 223, 235, 239; I. Gantar Godina, n. dj., str. 451–452.

¹² Pregledao sam četiri prve knjige češkoga sveučilišta (od ukupno deset koliko ih ima za razdoblje do 1939. kad su Nijemci ukinuli češko sveučilište) i tri knjige njemačkoga sveučilišta.

Tabela 1.

Godina	Češko sveučilište			Njemačko sveučilište		
	P	M	F	P	M	F
1882.	-	-	-	-	-	-
1883.	-	-	-	-	-	-
1884.	-	-	-	-	3	-
1885.	-	-	-	-	-	-
1886.	-	-	-	-	-	-
1887.	-	-	-	-	1	-
1888.	-	-	-	-	-	-
1889.	-	-	-	-	-	-
1890.	-	-	-	-	1	-
1891.	-	-	-	-	1	-
1892.	-	-	-	-	-	-
1893.	-	-	-	-	-	-
1894.	-	-	-	-	-	-
1895.	-	-	-	-	-	-
1896.	-	-	-	-	-	-
1897.	-	-	-	-	-	-
1898.	-	-	-	-	-	-
1899.	-	-	-	-	-	-
1900.	2	-	-	-	-	-
1901.	-	-	1	-	1	-
1902.	2	1	-	-	1	-
1903.	1	-	-	-	3	-
1904.	-	-	-	1	1	-
1905.	1	1	-	-	2	-
1906.	-	-	-	1	-	-
1907.	1	-	-	-	2	-
1908.	-	1	-	-	-	-
1909.	-	-	-	1	-	-
1910.	2	2	-	1	-	-
1911.	6	-	-	1	-	-
1912.	5	3	-	-	-	-
1913.	1	-	-	1	1	-
1914.	4	3	-	-	4	-
1915.	3	-	-	-	-	-
1916.	3	4	-	-	-	-
1917.	3	2	-	-	2	-
1918.	1	3	-	1	1	-
1919.	2	36	2	1	1	-
1920.	2	38	-	-	-	-
1921.	2	22*	-	-	-	-
Ukupno	41	116	3	8	25	-

* U analizu je uključen i dr. med. Kamilo Bival iz Jastrebarskog, koji je doktorirao 14. I. 1922. godine, a upisan je u knjigu IV. Matrike doktorů.

Podaci u matičnim knjigama su na češkom ili latinskom, odnosno njemačkom ili latinskom jeziku. Kod svakog doktora su označeni:

1. ime i prezime
2. mjesto i datum rođenja
3. vjeroispovijest
4. imena roditelja i zanimanje oca ili staratelja
5. mjesto u kojemu je doktorand pohađao gimnaziju
6. sveučilište (sveučilišta) koje je pohađao
7. fakultet i datum promocije, te ime promotora.

Kod filozofskog fakulteta naveden je i naslov disertacije.

Imena doktora i nazivi pojedinih naselja pisani su češki, njemački, latinski ili hrvatski. U ovome tekstu sva imena i nazivi naselja napisani su hrvatskim jezikom.

U Pragu su u razdoblju između 1882. i 1921. godine doktorirala 193 studenta iz hrvatskih zemalja, od toga 160 na češkom sveučilištu, dok su na njemačkom sveučilištu doktorirala 33. Iz pregleda se može zamijetiti kako su prvi hrvatski doktori na češkom sveučilištu promovirani tek 1900. godine¹³, dok su na njemačkom prva tri kandidata položili rigorozne i stekli doktorate još 1883. godine, završavajući zapravo studij koji su započeli prije diobe sveučilišta.

Prema pokrajinskoj pripadnosti, na češkom su sveučilištu doktorirala 93 studenata iz Hrvatske i Slavonije (58,13%), 55 iz Dalmacije (34,37%) te 12 iz Istre (7,50%), dok je na njemačkom sveučilištu situacija bila malo drukčija: 13 doktora ili 39,39% je iz Hrvatske i Slavonije¹⁴, 16 doktora ili 48,49% je iz Dalmacije, a 4 doktora odnosno 12,12% od ukupnog broja su iz Istre.

Vidljivo je kako je najviše doktora iz hrvatskih pokrajina bilo na medicini: 116 ili 72,50% na češkom sveučilištu i 25 odnosno 75,76% na njemačkom sveučilištu. Razlog je tome taj što u Hrvatskoj nije bilo studija medicine sve do nakon Prvog svjetskog rata, a kada je napokon otvoren, trebalo je nešto vremena da se razvije te da može školovati doktore medicine. Na drugom je mjestu po broju doktorata bio pravni fakultet: na češkom je sveučilištu titulu doktora prava stekao 41 student iz hrvatskih pokrajina, a na njemačkom 8. U postocima je to približan broj – 25,63% na češkom, odnosno 24,24% na njemačkom sveučilištu. Filozofiju su u Pragu doktorirala samo tri kandidata: dva povjesničara i jedan prirodoslovac, a sve tri disertacije su obranjene na češkom sveučilištu.

Zanimljivo je napomenuti da je do kraja 1918. na češkom sveučilištu doktoriralo 57 studenata, od toga 35 na pravu, 21 na medicini i 1 na filozofiji, a nakon završetka rata i propasti Austro-Ugarske u tri godine (1919.–1921.) čak dvostruko više: 103 studenta, od kojih samo 6 pravnik i dva filozofa, dok su ostalih 95 bili liječnici. Bilo je to zato što je najveći dio studenata iz južnoslavenskih zemalja, pa tako i hrvatskih napustio austrijske medicinske fakultete u Grazu, Beču i Innsbrucku, te odlučio doktorirati upravo u slavenskom Pra-

¹³ Bili su to Milan Heimrl i Svetimir Korporić. Noticu o njihovoj promociji donio je i zagrebački »Obzor«, XLI (1900), br. 16, 20. I. 1900.

¹⁴ Među njih sam ubrojao i dr. med. Andriju Bričića koji je rođen u Beču.

gu.¹⁵ Na njemačkom su sveučilištu nakon Prvoga svjetskog rata do kraja 1921. godine doktorirala samo dvojica studenata rođena u Hrvatskoj odnosno Dalmaciji, od kojih je jedan bio Židov a drugi Nijemac.

Tabela 2.

Broj doktora na češkom sveučilištu prema fakultetima i pokrajinskoj pripadnosti

Pokrajina	Pravo	Medicina	Filozofija	Ukupno
Hrvatska i Slavonija	9	82	2	93
Dalmacija	22	32	1	55
Istra	10	2	–	12
Sveukupno				160

Na češkom je sveučilištu doktoriralo i devet žena: 8 su stekle titulu doktora medicine, a 1 je doktorirala povijest na filozofskom fakultetu. U odnosu na ukupni broj doktora žene su činile samo 5,63%. Ako se promatra omjer prema broju doktora po fakultetima, dobiva se nešto drukčiji postotak. Tako je od ukupnog broja doktora medicine žena bilo 6,9%, dok je među doktorima filozofije taj postotak 33,33%, s obzirom na to da je od troje doktora jedna bila žena. Na njemačkom sveučilištu nije bilo žena među hrvatskim doktorima.

U matičnim knjigama nema podataka o nacionalnoj pripadnosti doktora, nego samo o njihovoj vjeroispovijesti. Svakako je najveći broj katolika iz hrvatskih krajeva pripadao i hrvatskoj naciji, iako je bilo i pripadnika drugih naroda (Čeha, Nijemaca, Poljaka...), uglavnom onih čiji su roditelji došli u te krajeve u potrazi za poslom ili su bili službeno poslani. Također, gotovo je posve sigurno da su svi pravoslavni imali srpski narodni osjećaj. Gornju tezu potvrđuje i uvid u matične knjige upisanih studenata (za one koji su redovno studirali u Pragu prije doktoriranja). Tamo je gotovo redovito slučaj da su studenti rimokatoličke vjeroispovijesti upisivali hrvatski jezik kao materinski, dok su se pravoslavni opredjeljivali za srpski. Prema tome, donja tablica u kojoj je iskazana vjerska struktura doktora zapravo je slika nacionalne strukture sa zanemarivim izuzecima što se tiče češkog sveučilišta. Broj doktora rimokatolika koji nisu bili Hrvati na njemačkom sveučilištu znatno je veći.

Tabela 3.

Vjerska struktura doktora na češkom sveučilištu

Pokrajina	Pravo		Medicina						Filozofija
	rkt.	prav.	rkt.	gk.	prav.	žid.	ev.	n.	rkt.
Hrvatska i Slavonija	8	1	49	1	27	2	2	1	2
Dalmacija	19	3	29	–	3	–	–	–	1
Istra	10	–	2	–	–	–	–	–	–
Ukupno	37	4	80	1	30	2	2	1	3

¹⁵ Usp. Irena Gantar Godina, n. dj., str. 451–455; Peter Ribnikar, n. dj., str. 519–530.

Kada se zbroje gornje brojke, dolazi se do sljedeće spoznaje: na češkom je sveučilištu iz hrvatskih krajeva doktoriralo 120 rimokatolika, odnosno 75%; pravoslavnih je doktora bilo 34 ili 21,25%, dok od ostalih šestoro doktora dva pripadaju židovskoj, dva evangeličkoj vjeroispovijesti, te jedan grkokatolik, a jedan se nije izjasnio.

Na njemačkom je sveučilištu stanje bilo nešto drukčije. Tamo je doktoriralo 25 rimokatolika (75,75%), ali dvostruko manje pravoslavnih u odnosu na češko sveučilište: 4 studenta – što je činilo 12,12%, te troje židova (9,10%) i 1 evangelik (3,03%).

Tabela 4.

Vjerska struktura doktora na njemačkom sveučilištu

Pokrajina	Pravo				Medicina		
	rkt.	prav.	žid.	evan.	rkt.	prav.	žid.
Hrvatska i Slavonija	1	–	1	1	5	3	2
Dalmacija	4	–	–	–	12	–	–
Istra	1	–	–	–	2	1	–
U k u p n a	6	–	1	1	19	4	2

Gdje su se školovali doktori češkog i njemačkog sveučilišta u Pragu? Najveći broj je srednjoškolsko gimnazijsko obrazovanje stekao u gimnazijama u Zagrebu i Dubrovniku, potom u Zadru, Splitu, Pazinu... Dio je završio gimnazije u inozemstvu – najčešće su to bila djeca službenika ili doseljenika u hrvatske krajeve. Od 160 doktora češkoga sveučilišta njih 85 je završilo gimnaziju u banskoj Hrvatskoj (od toga 30 u Zagrebu), 52 su maturanti dalmatinskih gimnazija (25 u Dubrovniku), 11 ih je završilo gimnaziju u Pazinu, a 12 neku od gimnazija u inozemstvu. Od 33 doktora njemačkoga sveučilišta njih 11 završilo je gimnaziju u Hrvatskoj i Slavoniji, 12 u Dalmaciji, samo jedan u Istri, te čak 9 u inozemstvu.

Na prijelazu iz XIX. u XX. stoljeće bio je običaj često mijenjati sveučilišne centre. Tako su i mnogi praški doktorandi studirali ne samo u Pragu nego i u Zagrebu, Beču, Grazu, Innsbrucku...

Socijalna struktura doktora je bila vrlo raznolika. Prikazana je u tablicama 5. i 6. Inače, nije posve lako odrediti socijalnu pripadnost doktora. Posebno je teško razlikovati doktore iz ekonomski bolje stojećih slojeva od siromašnih kada, npr. za poljoprivrednu djelatnost nema čvrstih kriterija u odnosu između posjednika velikih imanja i sitnih posjednika. Studenti su često u rubriku zanimanje oca upisivali jednostavno »statkar« (»posjednik«). Stanovit broj njih ostavljao je tu rubriku praznu ili su upisivali da im je otac umro. Za neke se moglo utvrditi kojoj socijalnoj grupaciji pripadaju iz matičnih knjiga studenata ili iz drugih izvora, dok za manji broj nije bilo moguće nikako utvrditi kojem su društvenom sloju pripadali. Vidljivo je kako najveći broj doktora češkoga sveučilišta dolazi iz obitelji državnih službenika, potom iz obitelji koje su

živjele od poljoprivrede, dok su na trećem mjestu djeca trgovaca i drugih pripadnika novčarske i prometne grupacije. Najmanje je djece iz industrijsko-obrtničkih obitelji, ali to ne začuđuje jer su i u ukupnom broju stanovništva pripadnici tih slojeva bili malobrojni. Na njemačkom sveučilištu najviše je doktora iz obitelji koje su živjele od poljoprivredne djelatnosti, a djeca državnih službenika i iz trgovačko-prometno-novčarskih djelatnosti su na drugom mjestu. I tu je najmanje doktora iz obitelji industrijsko-obrtničke grupacije.

Tabela 5.

Socijalna struktura doktora na češkom sveučilištu

	Hrv./Slav.	Dalmacija	Istra	U k u p n o
Poljoprivreda	14	15	8	37 (23,12%)
Rud., ind., obrt	4	11	1	16 (10%)
Trg., promet, novč.	20	7	1	28 (17,5%)
Drž. službenici	30	9	1	40 (25%)
Slob. zvanja	11	6	–	17 (10,63%)
Ostalo	7	1	–	8 (5%)
Nepoznato	7	6	1	14 (8,75%)

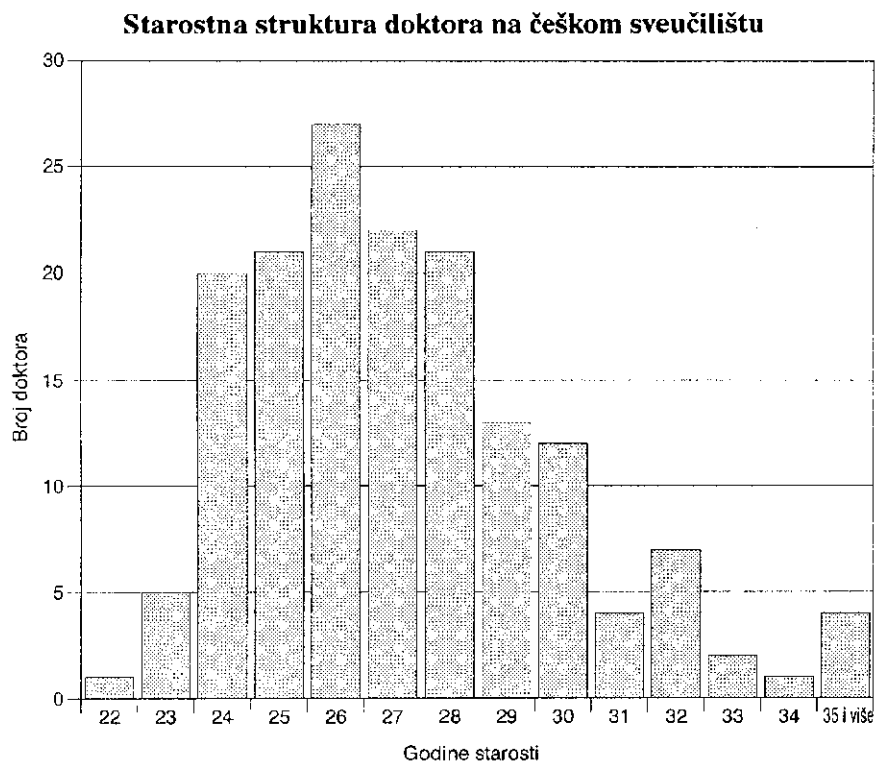
Tabela 6.

Socijalna struktura doktora na njemačkom sveučilištu

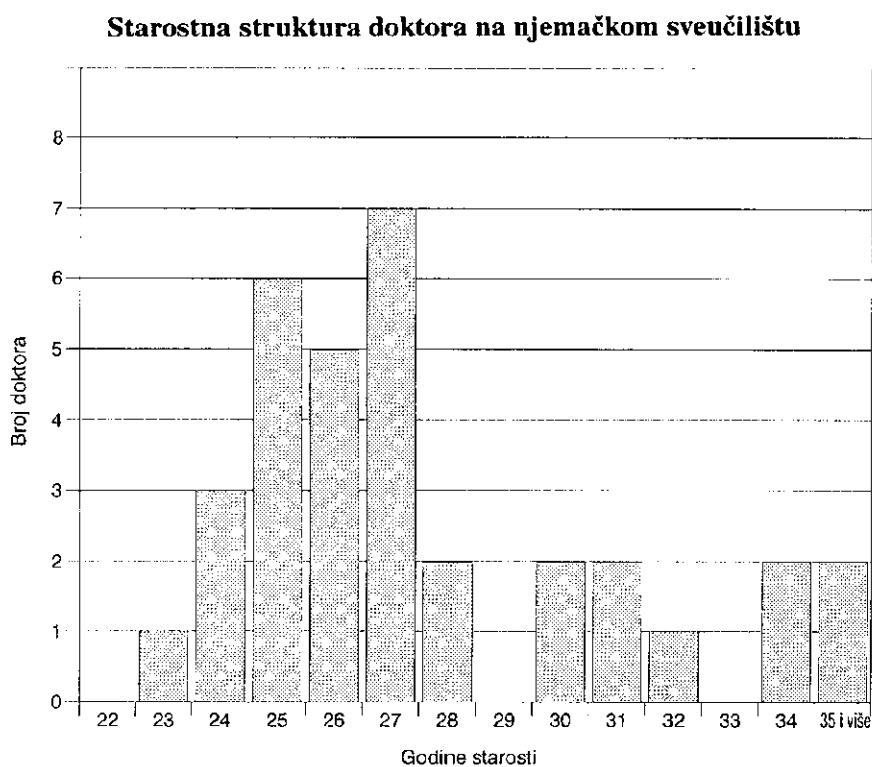
	Hrv./Slav.	Dalmacija	Istra	U k u p n o
Poljoprivreda	2	7	–	9 (27,27%)
Rud., ind., obrt	–	2	1	3 (9,09%)
Trg., promet, novč.	4	2	–	6 (18,18%)
Drž. službenici	3	1	2	6 (18,18%)
Slob. zvanja	1	2	1	4 (12,12%)
Ostalo	1	1	–	2 (6,06%)
Nepoznato	2	1	–	3 (9,09%)

Zanimljivo je promotriti starostnu strukturu doktora, tj. godine starosti u času stjecanja doktorata. Većina je doktorat branila u sredini trećeg desetljeća života, znači između 24 i 28 godine, ali ima nekoliko pojedinaca koji su to učinili i ranije u 23. ili čak 22. godini života. Bilo je dosta onih koji su titulu stekli između 30. i 35. godine, dok je četvero doktora položilo doktorske ispite nakon 36. godine starosti. Iz priloženih se grafikona najbolje vidi starostna struktura. Najmlađi hrvatski doktor na jednom od dva praška sveučilišta bio je Milan Prelog, koji je doktorat iz filozofije stekao u 22. godini! Najstariji je doktor postao Slavomir Vuletin iz Kaštel Novoga, koji je doktorirao pravo u svojoj 48. godini.

Grafikon 1.

Grafikon 2.

Iz popisa hrvatskih doktora u Pragu da se zamijetiti kako je među našim studentima koji su stekli doktorate u Pragu bilo pojedinaca koji su ostavili znatniji trag u hrvatskom političkom i društvenom životu. Neki su postali vodeći članovi svojih političkih stranaka, čak i ministri, urednici novina, književnici, poznati odvjetnici i liječnici, profesori sveučilišta... Nisam se mogao upustiti u potragu za podacima o svima njima (mjesto zaposlenja, djelatnost u struci i izvan struke, datum i mjesto smrti), kako je to učinio Ribnikar u svom članku¹⁶, jer se to bez organiziranog, široko provedenog i dugotrajnog (a time i skupog) istraživanja ne može ostvariti. Pretpostavljam, pak, da i ovaj popis može biti zanimljiv i informativan.

POPIS DOKTORA IZ HRVATSKIH ZEMALJA NA ČEŠKOM I NJEMAČKOM SVEUČILIŠTU U PRAGU 1882–1921. GODINE

ČEŠKO SVEUČILIŠTE

1. *Milan Heimrl*, Križevci, 15. VIII. 1876., rkt., gimn. Zagreb, sv. Prag, P – 15. I. 1900.
2. *Svetimir Korporić*, Varaždin, 17. XII. 1874., rkt., gimn. Varaždin, sv. Prag, P – 15. I. 1900.
3. *Milan Prelog*, Zagreb, 8. II. 1879., rkt., gimn. Zagreb, sv. Prag, F – 18. II. 1901.
4. *Filip Marušić*, Omiš, 1874., rkt., gimn. Split, sv. Prag, M – 5. III. 1902.
5. *Franjo Poljak*, Draganić, 12. IX. 1877., rkt., gimn. Rakovac, sv. Prag, P – 23. VII. 1902.
6. *Vicko Iljadica Grbešić*, Šibenik, 11. IV. 1869., rkt., gimn. Split, sv. Zagreb, Prag, P – 11. XI. 1902.
7. *Josip Hanzl*, Pakrac, 2. VI. 1879., rkt., gimn. Požega, sv. Prag, P – 8. VII. 1903.
8. *Vladimir Jelovšek*, Osijek, 15. VIII. 1879., rkt., gimn. Zagreb, sv. Prag, M – 19. VII. 1905.
9. *Boleslav Bole*, Rijeka, 7. III. 1881., rkt., gimn. Zagreb, sv. Prag, P – 29. IX. 1905.
10. *Janko Vodvarka*, Zlatar, 25. XII. 1875., rkt., gimn. Zagreb, sv. Prag, P – 9. III. 1907.
11. *Ivan Majnarić*, Delnice, 11. I. 1882., rkt., gimn. Sušak, sv. Prag, M – 9. III. 1908.
12. *Antun Perić*, Ston, 6. I. 1885., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Zagreb, Prag, P – 20. VI. 1910.
13. *Nikša Svilocossi*, Dubrovnik, 30. IV. 1885., rkt., gimn. Zagreb, sv. Zagreb, Prag, P – 23. VII. 1910.
14. *Ivan Sobol*, Hreljin, 9. II. 1885., rkt., gimn. Senj, sv. Prag, M – 15. X. 1910.
15. *Petar Davidović*, Beška, 27. III. 1884., pravosl., gimn. Srijemski Karlovci, sv. Prag, M – 24. X. 1910.
16. *Čedomil Medini*, Dubrovnik, 16. VIII. 1882., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Zagreb, Beč, Prag, P – 11. II. 1911.
17. *Niko Mirošević-Sorgo*, Dubrovnik, 13. VIII. 1885., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Prag, Beč, Zagreb, P – 23. VI. 1911.

¹⁶ P. Ribnikar, n. dj., str. 524–535.

18. *Mihajlo Semjan*, Osijek, 4. VI. 1884., pravosl., gimn. Osijek, sv. Prag (češko i 1 sem. njemačko), P – 4. VII. 1911.
19. *Franjo Garza*, Split, 30. XI. 1884., rkt., gimn. Split, sv. Prag, P – 8. VII. 1911.
20. *Ljubomir Leontić*, Studenci, 18. VIII. 1887., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Prag, P – 12. VII. 1911.
21. *Emanuel Lesić*, Korčula, 3. IX. 1885., rkt., gimn. Travnik (1. razred) i Dubrovnik (2–8. razred), sv. Prag, P – 20. VII. 1911.
22. *Nikola Mrvoš*, Gomirje, 4. X. 1886., pravosl., gimn. Karlovac, sv. Prag, M – 10. II. 1912.
23. *Božo Raše*, Dubrovnik, 16. XII. 1883., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Beč (3 sem.), Zagreb (2 sem.), Prag češko (2 sem.), Prag njemačko (1 sem.), P – 4. VI. 1912.
24. *Lujo Fouque*, Rijeka Dubrovačka, 22. VI. 1886., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Prag, M – 18. VI. 1912.
25. *Josip Jedlowski*, Kotor, 23. I. 1884., rkt., gimn. Kotor, sv. Prag, Zagreb, P – 28. VI. 1912.
26. *Juraj Vesel*, Kotor, 22. VII. 1887., rkt., gimn. Kotor i Zadar, sv. Zagreb, Prag, P – 28. VI. 1912.
27. *Josip Berković*, Starigrad, 18. III. 1885. rkt., gimn. Zadar, sv. Prag, Beč, Prag, M – 6. VII. 1912.
28. *Mirko Korolija*, Kistanje, 9. IX. 1886., pravosl., gimn. Zadar, sv. Prag, P – 6. VII. 1912.
29. *Ivan Prudan*, Zarečje (Istra), 15. XII. 1888., rkt., gimn. Pazin, sv. Zagreb (1 sem.), Prag (7 sem.), P – 24. X. 1912.
30. *Henrik Marin*, Zlarin, 20. IV. 1887., rkt., gimn. Zadar, sv. Zagreb (5 sem.), Prag (3 sem.), P – 21. VI. 1913.
31. *Vid Antica*, Lastovo, 7. VI. 1889., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Prag, M – 31. I. 1914.
32. *Tode Novaković*, Knin, 10. X. 1886., pravosl., gimn. Zadar, sv. Zagreb (2 sem.), Prag (6 sem.), P – 14. IV. 1914.
33. *Marko Sinovčić*, Split, 18. IX. 1886., rkt., gimn. Split, sv. Prag, Beč (3 sem.), P – 13. VI. 1914.
34. *Marko Radman*, Nijemci, 26. XI. 1883., rkt., gimn. Vinkovci, sv. Prag, M – 3. VII. 1914.
35. *Božidar Adžija*, Drniš, 22. XII. 1890., rkt., gimn. Zadar, sv. Prag, P – 3. VII. 1914.
36. *Blaž Posedel*, Hum, 12. IX. 1887., rkt., gimn. Pazin, sv. Zagreb (1 sem.), Prag, P – 3. VII. 1914.
37. *Jovan Mrvoš*, Vrbovsko, 24. IX. 1888., pravosl., gimn. Karlovac, sv. Prag, M – 5. XI. 1914.
38. *Šime Žužić*, Sv. Ivan od Šterne (Istra), 28. X. 1887., rkt., gimn. Pazin, sv. Prag, P – 2. VI. 1915.
39. *Julius Lackinger*, Dubrovnik, 6. VIII. 1890., rkt., gimn. Prag, sv. Prag, P – 19. VI. 1915.
40. *Pavao Britvić*, Kaštel-Kambelovac, 4. VII. 1890., rkt., gimn. Split, sv. Prag, P – 29. VII. 1915.
41. *Spiridon Mersić* ryt. z Castelmarino, Zagreb, 2. I. 1891., rkt., gimn. Hradec Kralové (Kraljičin Gradec, češka), sv. Prag, M – 29. I. 1916.
42. *Arnošt Šterpin*, Vižinada (Istra), 22. VIII. 1890., rkt., gimn. Pazin, sv. Prag, P – 12. II. 1916.
43. *Vlaho Novaković*, čilipi, 5. XI. 1889., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Prag, M – 20. V. 1916.
44. *Niko Matanić*, Vrbnik, 17. V. 1891., rkt., gimn. Pazin, sv. Prag, P – 24. VI. 1916.

45. *Velimir Marković*, Ilinci, 8. XII. 1885., pravosl., gimn. Zemun, sv. Prag (njem. i češ.), M- 18. VIII. 1916.
46. *Marko Belanić*, Ilovik (Istra), 26. XII. 1890., rkt., gimn. Pazin, sv. Prag, P - 26. VIII. 1916.
47. *Manojlo Stojanović*, Turjanski, 1. VIII. 1889., pravosl., gimn. Gospić, sv. ?, M - 16. XII. 1916.
48. *Petar Jović*, Drniš, 16. VI. 1892., pravosl., gimn. Zadar, sv. Zagreb, Prag, P - 10. II. 1917.
49. *Pavel Matijević*, Dubrovnik, 15. XII. 1888., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Zagreb, Beč, Prag, P - 25. III. 1917.
50. *Vicko Trojanović*, Dubrovnik, 16. VII. 1889., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Prag, M - 14. V. 1917.
51. *Antun Šimunković*, Potomje, 28. X. 1888., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Prag, M - 21. VI. 1917.
52. *Milan Anić*, Krasno, 24. IX. 1889., rkt., gimn. Karlovac, sv. Zagreb, Prag, P - 27. VII. 1917.
53. *Ivo Mačela*, Trpanj, 28. VI. 1891., rkt., gimn. Split, sv. Prag, M - 19. II. 1918.
54. *Ivan Mogorović*, Grdoselo (Istra), 20.I.1887., rkt., gimn. Pazin, sv. Zagreb, P - 8. VI. 1918.
55. *Juraj Zaninović*, Starigrad, 11. V. 1886., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Prag, M - 20. VII. 1918.
56. *Lazar Popović*, Srijemski Karlovci, 7. XII. 1877., pravosl., gimn. Srijemski Karlovci, sv. Beč, M - 16. VIII. 1918.
57. *Nikola Mudrović*, Zagreb, 15. X. 1892., rkt., gimn. Sušak, sv. Graz, Beč, Prag, M - 25.I.1919.
58. *Ivo Novak*, Hvar, 25. IX. 1889., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Beč, Graz, Prag, M - 5. II. 1919.
59. *Emil Weiss*, Sisak, 26. II. 1893., židov, gimn. Karlovac, sv. Beč, Graz, Prag, M - 26. II. 1919.
60. *Mira Gutschy*, Varaždin, 2. VII. 1893., rkt., gimn. Zagreb, sv. Graz, M - 15. III. 1919.
61. *Franjo Tomašić*, Hreljin, 25. III. 1891., rkt., gimn. Sušak, sv. Prag, M - 15. III. 1919.
62. *Alexander Weiss*, Zagreb, 5. VII. 1894., židov, gimn. Zagreb, sv. Graz, M - 15. III. 1919.
63. *Mijo Kolibaš*, Novigrad Podravski, 29. IX. 1893., rkt., gimn. Zagreb, sv. Graz, M - 29. III. 1919.
64. *Dragica Nikolić*, Mitrovica, 28. IX. 1894., pravosl., gimn. Vukovar, sv. Graz, M - 29. III. 1919.
65. *Gajo Petrović*, Komorske Moravice, 30.I.1895., pravosl., gimn. Karlovac, sv. Prag, M - 29. III. 1919.
66. *Ivo Stipčić*, Sisak, 24. VII. 1893., rkt., gimn. Zagreb, sv. Graz, M - 29. III. 1919.
67. *Dora Filipović*, Petrinja, 5. VII. 1894., rkt., gimn. Zagreb, sv. Innsbruck, Prag, M - 5. IV. 1919.
68. *Marijan Maržik*, Zagreb, 27. I. 1893., rkt., gimn. Zagreb, sv. Innsbruck, M - 5. IV. 1919.
69. *Pero Šapro*, Dubrovnik, 21. IX. 1891., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Graz, M - 5. IV. 1919.
70. *Nikola Jovičić*, Sisak, 9. XI. 1891., pravosl., gimn. Zagreb, sv. Graz, M - 10. V. 1919.
71. *Antun Sasso*, Trogir, 6. V. 1892., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Beč, Graz, M - 10. V. 1919.

72. *Slavko Rozgaj*, Karlovac, 20. IV. 1895., rkt., gimn. Karlovac, sv. Zagreb, Prag, F – 19. V. 1919.
73. *Slavko Palmović*, Törčec, 5.I.1892., rkt., gimn. Varaždin, sv. Graz, M – 27. V. 1919.
74. *Zdravko Nižetić*, Selca, 7. IV. 1895., rkt., gimn. Split, sv. Innsbruck, Graz, Beč, M – 7. VI. 1919.
75. *Niko Barišić*, Dubrovnik, 31.I.1887., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Prag, M – 14. VI. 1919.
76. *Josip Štajduhar*, Brod Moravice, 6.I.1893., rkt., gimn. Karlovac, sv. Graz, Prag, M – 14. VI. 1919.
77. *Vinko Vuletić*, Dubrovnik, 9. II. 1893., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Graz, Beč, Prag, M – 14. VI. 1919.
78. *Branko Vurdelja*, Topusko, 30. IX. 1885., pravosl., gimn. Novi Sad, sv. Innsbruck, Prag, M – 23. VI. 1919.
79. *Ivo Buratović*, Vrbanj, 11. VI. 1887., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Zagreb, Graz, Beč, Prag, P – 8. VII. 1919.
80. *Marija Krajnović*, Vrebac (Hrvatska), 28. IV. 1895., rkt., gimn. Zagreb, sv. Innsbruck, Prag (njemačko), M – 12. VII. 1919.
81. *Oskar Lypot*, Varaždin, 19. VII. 1895., rkt., gimn. Varaždin, sv. Innsbruck, Graz, M – 12. VII. 1919.
82. *Bartuo Mirko Vrsalović*, Selca na Braču, 8. V. 1887., rkt., gimn. Zadar, sv. Innsbruck, Beč, M – 20. IX. 1919.
83. *Luka Tramontana*, Vis, 28. X. 1889., rkt., gimn. Zadar, sv. Innsbruck, Beč, M – 20. IX. 1919.
84. *Helena Perić*, Ston, 3. III. 1883., rkt., gimn. Split, sv. Prag, F – 30. IX. 1919.
85. *Emerant Kajin*, Buzet, 18. IX. 1888., rkt., gimn. Pazin, sv. Zagreb, Prag, P – 2. X. 1919.
86. *Vjekoslav Kušan*, Srijemski Karlovci, 6. III. 1891., rkt., gimn. Sarakevo, sv. Beč, Prag, M – 11.X.1919.
87. *Đorđe Cvejić*, Lačarak (Slavonija), 21. IV. 1892., pravosl., gimn. Zemun, sv. Prag, M – 25. X. 1919.
88. *Antun Scherzer*, Požega, 12. IV. 1896., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Graz, Prag, M – 25. X. 1919.
89. *Simo Ilić*, Zrmanja, 17. V. 1892., pravosl., gimn. Gospić, sv. Innsbruck, Prag, M – 22. XI. 1919.
90. *Ivan Koehler*, Sv. Petar Čvrstec (Hrvatska), 2. XII. 1895., rkt., gimn. Zagreb, sv. Innsbruck, Prag, M – 22. XI. 1919.
91. *Franjo Brolich*, Korenica, 3. XII. 1892., rkt., gimn. Požega, sv. Beč, Innsbruck, M – 13. XII. 1919.
92. *Emanuel Georgijević*, Zemun, 16. VI. 1889., pravosl., gimn. Zemun, sv. Beč, Innsbruck, M – 13. XII. 1919.
93. *Stevan Šimunović*, Mitrovica, 2. II. 1887., pravosl., gimn. Pešta, sv. Beč, Innsbruck, Prag, M – 13. XII. 1919.
94. *Miroslav Pandaković*, Nova Gradiška, 19. VIII. 1895., rkt., gimn. Zagreb, sv. Innsbruck, Graz, Prag, M – 20. XII. 1919.
95. *Fran pl. Praunsperger*, Vidovec (Hrvatska), 3. XII. 1892., rkt., gimn. Zagreb, sv. Graz, Prag, M – 20. XII. 1919.
96. *Desanka Ristović*, Indija, 17. V. 1892., pravosl., gimn. Zagreb, sv. Innsbruck, Prag, M – 20. XII. 1919.

97. *Ljudevit Viktor Stepniczka*, Zagreb, 5. VIII. 1891., rkt., gimn. Zagreb, sv. Innsbruck, Prag, M – 24. I. 1920.
98. *Đuro Jakobović*, Rajevo Selo, 25. X. 1892., rkt., gimn. Vinkovci, sv. Beč, M – 20. I. 1920.
99. *Nikola Blagojević*, Šid, 1. XII. 1883., pravosl., gimn. Novi Sad, sv. Graz, Prag, M – 7. II. 1920.
100. *Branko Kosanović*, Korenica, 16. II. 1890., pravosl., gimn. Karlovac, sv. Innsbruck, Prag (njemačko), M – 14. II. 1920.
101. *Pavle Veljko*, Grabovci (Slavonija), 5. X. 1894., pravosl., gimn. Srijemski Karlovci, sv. Innsbruck, Graz, Prag, M – 21. II. 1920.
102. *Silvije Ciraki*, Požega, 4. V. 1894., rkt., gimn. Požega, sv. Innsbruck, Prag, M – 28. II. 1920.
103. *Ferdinand Grospić*, Gospić, 13. XII. 1893., rkt., gimn. Gospić, sv. Innsbruck, Prag, M – 8. III. 1920.
104. *Srećko Zanella*, Zadar, 10. I. 1891., rkt., gimn. Zadar, sv. Beč, Innsbruck, Graz, Prag (njemačko i češko), M – 8. III. 1920.
105. *Fran Krajačić*, Varaždinske Toplice, 14. XI. 1893., rkt., gimn. Sušak, sv. Innsbruck, Graz, Prag, M – 13. III. 1920.
106. *Stevan Nikolić*, Indija, 31. I. 1890., pravosl., gimn. Novi Sad, sv. Graz, Prag, M – 13. III. 1920.
107. *Žarko Odobašić*, Vinkovci, 13. V. 1896., pravosl., gimn. Vinkovci, sv. Graz, Prag, M – 20. III. 1920.
108. *Franjo Klastierka*, Međurić (Slavonija), 8. III. 1891., rkt., gimn. Karlovac, sv. Graz, Prag, M – 24. IV. 1920.
109. *Fedor Heinz*, Zagreb, 2. III. 1891., rkt., gimn. Zagreb, sv. Graz, Prag, M – 30. IV. 1920.
110. *Mato Vrandečić*, Pučišća (otok Brač), 28. X. 1893., rkt., gimn. Split, sv. Graz, Prag, M – 30. IV. 1920.
111. *Zeno Nöthig*, Đurđevac, 8. V. 1890., rkt., gimn. Zagreb, sv. Innsbruck, Prag, M – 8. V. 1920.
112. *Ante Medanić*, Bakar, 6. I. 1897., rkt., gimn. Sušak, sv. Innsbruck, Prag, M – 22. V. 1920.
113. *Mihail Dimitrović*, Benkovac, 15. XI. 1891., pravosl., gimn. Zadar, sv. Beč, Prag (njemačko i češko), M – 5. VI. 1920.
114. *Hugo Bonačić-Mandinić*, Milna, 28. VIII. 1890., rkt., gimn. Zadar, sv. Beč, Prag, M – 12. VI. 1920.
115. *Milan Dragutinović*, Bežanija (Slavonija), 15. V. 1892., pravosl., gimn. Zemun, sv. Innsbruck, Graz, Prag, M – 19. VI. 1920.
116. *Nikola Matijević*, Dubrovnik, 10. VII. 1893., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Beč, M – 19. VI. 1920.
117. *Milan Wendzilowicz*, Dubrovnik, 16. XI. 1893., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Beč, m – 19. VI. 1920.
118. *Dragomir Kresović*, Kistanje, 4. X. 1890., pravosl., gimn. Zadar, sv. Prag (njemačko i češko), M – 26. VI. 1920.
119. *Kuzma Tomašić*, Smokvica (Dalmacija), 4. X. 1891., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Graz, Prag (njemačko), M – 26. VI. 1920.
120. *Josip Berlot*, Rijeka, 28. IV. 1895., rkt., gimn. Gorica, sv. Beč, Prag, M – 10. VII. 1920.

121. *Djevoslav Perić*, Žminj (Istra), 17. IV. 1890., rkt., gimn. Pazin, sv. Zagreb, Beč, Prag, P – 17. VII. 1920.
122. *Otmir Trausmiller*, Vrbovsko, 21. VI. 1893., rkt., gimn. Zagreb, sv. Graz, Prag, M – 17. VII. 1920.
123. *Antun Kajapić*, Novaki (Istra), 22. XII. 1890., rkt., gimn. Pazin, sv. Prag, P – 24. VII. 1920.
124. *Baldo Dukić*, Orebić (Dalmacija), 4. IV. 1894., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Graz, Prag, M – 24. VII. 1920.
125. *Milenko Marin*, Mali Radinci (Slavonija), 23. IX. 1891., pravosl., gimn. Srijemski Karlovci, sv. Graz, Prag, M – 24. VII. 1920.
126. *Antun Pandak*, Stupnik, 17. I. 1896., rkt., gimn. Požega, sv. Innsbruck, Prag, M – 24. VII. 1920.
127. *Ivan Pečirka*, Zadar, 14. X. 1894., rkt., gimn. Prag, sv. Prag, M – 24. VII. 1920.
128. *Ladislav Čmelik*, Stara Pazova, 6. VIII. 1896., evangelik, gimn. Vukovar, sv. Innsbruck, Prag, M – 2. X. 1920.
129. *Srećko Hofman*, Zagreb, 11. IV. 1896., rkt., gimn. Zagreb, sv. Innsbruck, Prag, M – 2. X. 1920.
130. *Bogdan Vorkapić*, Blinja (Hrvatska), 16. IV. 1893., pravosl., gimn. Zemun, sv. Pešta, Prag, M – 7. X. 1920.
131. *Radoslav Miletić*, Zadar, 22. IX. 1891., rkt., gimn. Zadar, sv. Innsbruck, Beč, Prag, M – 18. XI. 1920.
132. *Klara Dajč*, Zagreb, 30. V. 1897., -?-, gimn. Zagreb, sv. Beč, Prag, M – 23. XII. 1920.
133. *Dušan Jovičić*, Knin, 3. X. 1894., pravosl., gimn. Srijemski Karlovci, sv. Innsbruck, Beč, Graz, Bern, Prag, M – 23. XII. 1920.
134. *Josip Marković*, Otočac, 19. II. 1895., rkt., gimn. Gospić, sv. Graz, Prag, M – 23. XII. 1920.
135. *Petar Nikolić*, Brestovac, 16. X. 1893., pravosl., gimn. Bjelovar, sv. Innsbruck, Prag, M – 23. XII. 1920.
136. *Mihovil Peričić*, Jelenje, 23. IX. 1896., rkt., gimn. Senj, sv. Innsbruck, Prag, M – 23. XII. 1920.
137. *Slavomir Vuletin*, Kaštel Novi, 24. I. 1873., rkt., gimn. Split, sv. Prag, P – 13. I. 1921.
138. *Ivan Kalčić*, Mali Brgud, 25. VI. 1888., rkt., gimn. Pazin, sv. Beč, Prag, M – 3. III. 1921.
139. *Josip Avellini*, Hvar, 31. V. 1891., rkt., gimn. Split, sv. Graz, M – 10. III. 1921.
140. *Walter Rukavina*, Rijeka, 17. IV. 1896., rkt., gimn. Sušak, sv. Innsbruck, Prag, M – 19. III. 1921.
141. *Božena Stejnar*, Zagreb, 4. IV. 1895., rkt., gimn. Hralovy Vinohrady, sv. Prag, M – 19. III. 1921.
142. *Pavao Čepulić*, Novi Vinodolski, 1. VI. 1897., rkt., gimn. Zagreb, sv. Innsbruck, Prag, M – 28. IV. 1921.
143. *Janko Mavrović*, Kastav, 22. X. 1896., rkt., gimn. Sušak, sv. Beč, Innsbruck, Prag, M – 28. IV. 1921.
144. *Aleksandar Vlasisavljević*, Vukovar, 12. XII. 1894., pravosl., gimn. Zagreb, sv. Innsbruck, Prag, M – 10. V. 1921.
145. *Slavko Mašek Bosnodolski*, Zagreb, 30. V. 1893., rkt., gimn. Zagreb, sv. Beč, Zurich, Prag, M – 16. VI. 1921.
146. *Filip Dražančić*, Trogir, 5. III. 1895., rkt., gimn. Split, sv. Innsbruck, Prag, M – 30. VI. 1921.

147. *Vitezslav Čelansky*, Zagreb, 25. XI. 1898., rkt., gimn. Prag, sv. Prag, P – 2. VII. 1921.
148. *Vilim Vrkljan*, Lovinac, 23. XI. 1893., rkt., gimn. Gospić, sv. Innsbruck, Prag, M – 7. VII. 1921.
149. *Nikola Hranilović*, Hrašć, 6. XI. 1894., grkokatolik, gimn. Zagreb, sv. Innsbruck, Graz, Prag, M – 14. VII. 1921.
150. *Eduard Žmegač*, Virovitica, 7. VII. 1893., rkt., gimn. Zemun, sv. Innsbruck, Prag, M – 14. VII. 1921.
151. *Ivo Mantić*, Lovas, 31. III. 11891., rkt., gimn. Vinkovci, sv. Graz, Prag, M – 16. VII. 1921.
152. *Jovan Seidl*, Vojka (Srijem), 1. II. 1889., pravosl., gimn. Zemun, sv. Beč, Prag, M – 16. VII. 1921.
153. *August Turina*, Sušak, 3. VIII. 1892., rkt., gimn. Sušak, sv. Beč, Prag, M – 16. VII. 1921.
154. *Krešimir Somogji*, Slavonski Brod, 7. VIII. 1896., rkt., gimn. Varaždin, sv. Graz, Innsbruck, Prag, M – 3. XII. 1921.
155. *Nikola Abaffy*, Surčin, 4. IX. 1897., evangelik, gimn. Vinkovci, sv. Graz, Prag, M – 17. XII. 1921.
156. *Radoslav Lopašić*, Požega, 8. IX. 1896., rkt., gimn. Gospić, sv. Innsbruck, Prag, M – 17. XII. 1921.
157. *Slava Pavić*, Ivankovo, 23. IX. 1893., rkt., gimn. Zagreb, sv. Prag (njemačko), Beč, Prag (češko), M – 17. XII. 1921.
158. *Emil Lazić*, Zemun, 30. IX. 1898., pravosl., gimn. Budimpešta, sv. Budimpešta, Prag, M – 19. XII. 1921.
159. *Josip Puljizević*, Dubrovnik, 4. III. 1893., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Beč, Zagreb, Prag, M – 30. XII. 1921.
160. *Kamilo Bival*, Jastrebarsko, 16. XI. 1896., rkt., gimn. Zagreb, sv. Graz, Prag, M – 14.I.1922.

NJEMAČKO SVEUČILIŠTE

1. *Dorđe Petrović*, Mitrovica, 24. IX. 1848., pravosl., gimn. Novi Sad, Srijemski Karlovci, Vinkovci, sv. Beč, Graz, Prag, M – 13.I.1883.
2. *Ivan Nazor*, Lozice (Brač), 1. II. 1857., rkt., gimn. Split, sv. Prag, M – 30. VI. 1883.
3. *Ivan Štambuk*, Selca (Brač), 19. III. 1857., rkt., gimn. Zadar, Split, sv. Prag, M – 30. VI. 1883.
4. *Arnold Koenig*, Zadar, 12.I.1859., rkt., gimn. Zadar, sv. Beč, Prag, M – 23. XII. 1886.
5. *Blaž Stipčević*, Dubrovnik, 29. II. 1864., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Prag, M – 16. II. 1889.
6. *Gaetano Paladino*, Trogir, 10. VI. 1859., rkt., gimn. Zadar, sv. Prag, M – 19. VII. 1890.
7. *Erwin Freu*, Kotor, 24. VII. 1875., rkt., gimn. Muenster, Melk, Freistadt o/O, sv. Beč, Prag, M – 9. II. 1901.
8. *Ambroz Karković* (Carcovich), Lesina (Dalmacija), 22. VII. 1872., rkt., gimn. Trst, sv. Prag, M – 18. XII. 1902.
9. *Friedrich Krejči*, Pula, 10. V. 1876., rkt., gimn. Prag, sv. Prag, M – 25. III. 1903.
10. *Bartolomej Franasović*, Orebić, 27. III. 1872., rkt., gimn. Dubrovnik, sv. Prag, M – 14. VII. 1903.

11. *Nikola Niseteo*, Split, 2. VII. 1878., rkt., gimn. Zadar, sv. Prag, M – 14. VII. 1903.
12. *Maksimilijan Selak*, Zagreb, 23. X. 1877., rkt., gimn. Zagreb, sv. Graz, Prag, M – 11. V. 1904.
13. *Josip Kramar*, Karlovac, 10. I. 1876., židov, gimn. Karlovac, sv. Zagreb, Graz, Prag, P – 3. XI. 1904.
14. *Marko Bobinac*, Slavonski Brod, 29. III. 1881., rkt., gimn. Zagreb, sv. Prag, M – 10. VII. 1905.
15. *Antun Hočevar*, Varaždin, 5. VI. 1880., rkt., gimn. Varaždin, sv. Beč, Prag, M – 15. VII. 1905.
16. *Alois Geitler*, Zagreb, 24. VII. 1880., rkt., gimn. Prag, sv. Prag, P – 18. VII. 1906.
17. *Johann Herzog*, Đakovo, 30. I. 1883., židov, gimn. Zagreb, sv. Beč, Prag, M – 26. I. 1907.
18. *Vladimir Stanek*, Pula, 1. XI. 1879., pravosl., gimn. Pula, sv. Prag, M – 7. XII. 1907.
19. *Julius Sieber*, Dubrovnik, 26. XI. 1877., rkt., gimn. Prag, sv. Prag, P – 25. VI. 1909.
20. *Luka Moscovita*, Split, 29. IX. 1874., rkt., gimn. Split, sv. Prag, P – 25. X. 1910.
21. *Alfred Wolff*, Petrovaradin, 6. XII. 1877., evangelik, gimn. Arnau, sv. Prag, P – 15. VII. 1911.
22. *Vjekoslav Miletić*, Ražanec (Dalmacija), 2. II. 1886., rkt., gimn. Zadar, sv. Prag, P – 10. XII. 1913.
23. *Josip Benčević*, Slavonski Brod, 20. II. 1890., rkt., gimn. Požega, sv. Prag, M 12. XII. 1913.
24. *Juraj Ćurin*, Gdinj (Dalmacija), 2. IV. 1887., rkt., gimn. Split, sv. Leipzig, Innsbruck, Prag, M – 15. VI. 1914.
25. *Ivan Petković*, Blato (Korčula), 28. X. 1889., rkt., gimn. Zadar, sv. Beč, Graz, Prag, M – 16. VII. 1914.
26. *Andrija Stančić*, Milna, 6. III. 1884., rkt., gimn. Split, Dubrovnik, sv. Prag, M – 16. VII. 1914.
27. *Dušan Borić*, Mogorić (Hrvatska), 1. IX. 1889., pravosl., gimn. Gospić, sv. Graz, M – 22. VIII. 1914.
28. *Ilija Stanisavljević*, Surčin, 9. VII. 1890., pravosl., gimn. Srijemski Karlovci, sv. Beč, Graz, Prag, M – 9. III. 1917.
29. *Andrija Brlić*, Beč, 18. III. 1893., rkt., gimn. Požega, Zagreb, sv. Beč, Prag, M – 14. VII. 1917.
30. *Maximilian Ritter von Becker*, Pula, 14. X. 1884., rkt., gimn. Beč, sv. Beč, Prag, P – 5. VII. 1918.
31. *Ludwig Borovička*, Pula, 26. VII. 1893., rkt., gimn. Pula, Rudofswert, sv. Beč, Prag, M – 10. VII. 1918.
32. *Marko Bauer*, Osijek, 13. VII. 1893., židov, gimn. Osijek, sv. Innsbruck, Prag, M – 8. III. 1919.
33. *Othmar Schmidinger*, Split, 20. X. 1892., rkt., gimn. Karlsbad, Linz, Innsbruck, sv. Prag, P – 26. III. 1919.

S U M M A R Y

CROATIAN DOCTORS IN PRAGUE, 1882–1921

The author analyses the student population from Croatian lands, who received their doctoral degrees at the Czech and German Universities in Prague at the turn of the century. Following a basic informative section about the Prague University, an analysis of Croatian students according to regional, religious, social, and age categories. There is also a list of persons who received doctoral degrees.